

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 28.

V Ljubljani, v četrtek 5. februarja 1891.

Letnik XIX.

Ministerska kriza v Italiji.

Nepričakovano je prišlo do ministerske krize v Italiji. Svet je mislil, da so poslednje volitve Crispijevo ministerstvo bolj utrdile, kajti pri teh volitvah so desničarji in radikaleci bili popolnoma poraženi in vladna stranka je pridobila toliko mandatov, kakor ministerstvo samo ni pričakovalo. Povoljen izid volitve v Italiji vzbudil je zadovoljstvo ne le v Rimu, temveč tudi na Dunaji in v Berlinu, kajti tolmačil se je za zmago trodržavne zveze, katera si je torej pridobila simpatije tudi pri italijanskem narodu.

Ko se je pa sešla zbornica, pokazalo se je kmalu, da se je izid volitve preoptimistično sodil.

Mnogi novi poslanci so kmalu jeli kazati, da niso tako udani vladi, kakor se je mislilo. Začele so se kmalu mej poslanci skrivne intrige proti vladi. Nezadovoljnost je od dné do dné naraščala, ker se je pokazalo, da vlada ne bode mogla držati dane obljube, da ne bode uvedla nikakih novih davkov. Finančni položaj v Italiji je jako obupen. Pošli so dohodki, katere je imela država od konfiskovanega cerkvenega premoženja; sedaj pa nima drugih virov, nego žepe davkoplačevalcev ali pa k večjemu novo posojilo, ki se pa še z ugodnimi pogoji več dobiti ne dá. Davki so pa že tako visoki, da jih je nemogoče še povišavati, posebno ker se je narodno gospodarsko stanje jako shujšalo zaradi napačne carinske politike, ki je dovela do toliko škodljive carinske borbe s Francijo.

Veliko milijonov požre v Italiji tudi vojska. Ker so se vojni troški jako povečali, odkar je Italija v tripel-alijanci; mnogi mislijo, da baš ta zveza naklada Italiji mnogo žrtev. Zveza z Avstrijo in Nemčijo itak v Italiji ni bila nikdar popularna. Narod je že večkrat kazal, da ni zadovoljen z njo. Gotovo bi že davno bili Italijani izstopili iz te zveze,

da niso trdno pričakovali, da pride do vojne, v kateri jim ta zveza donese kak dobiček; morda jim Avstrija iz hvaležnosti odstopi južno Tirolsko in velik del Primorja, da se tako dovrši politično zjedinenje naroda italijanskega. Ker se pa vojna vedno odlaša in Italija ima od trodržavne zveze samo bremena, dobička pa nobenega, ne čudimo se, da se pojavlja vedno večje nasprotje proti tej zvezi in proti Crispiju, ki je glavni zagovornik njen. Zaradi tega pa nezaupnica, ki se je izrekla Crispiju, velja tudi njegovi vnanji politiki, najbrž tej v prvi vrsti, čeravno je ministerski krizi dal neposreden povod zakon ob obdačenji alkohola. Nekoliko je pa krizo pospešila nameravana reforma uprave.

Crispi se je lotil te reforme, da nekoliko zniža troške za administracijo. Pritožbe, da je uprava predraga, so bile v italijanski zbornici kaj pogosto čuti. Da se troški drugače zmanjšati ne dajo, kakor da se skrči število uradnikov, to je čisto naravno. Crispi je hotel zatorej pomanjšati število prefektov in podprefektov. Poslanci se pa s tako premembo niso nikakor mogli prav sprijazniti, kajti v tem so videli oškodovanje svojih interesov. Na mesta prefektov in podprefektov v Italiji posebno prežé poslanci, in čim manj je teh mest, tem manj je zanje upanja, da jih kdaj preskrbi država.

Ta kriza je za trodržavno zvezo hud udarec. Naj bi tudi Crispi dobil nalog, da sestavi novo vlado, vendar odnošaji z Avstrijo in Nemčijo ne bodo več tako presrčni, kakor so bili dosedaj, ker bode vsaka vlada morala s tem računati, da narod ne mara za to zvezo, in če jo bodo pa dogodki pomeli s pozorišča, kakor so sedanje Crispijevo ministerstvo.

Tega ne rečemo, da bode nova vlada takoj izstopila iz trodržavne zveze in se približala Franciji. Proti taki premembi vnanje politike imajo v Italiji

mного pomislekov. Posebno kralj sam je odločno za trodržavno zvezo, in to iz lastnih dinastiških interesov. V Italiji je republikanska stranka že sedaj precēj močna, če tudi v zbornici nima dosti zastopnikov. Ta stranka bode pa najbrž vedno silnejša, ker zadnji čas republikansko mišljenje močno napreduje med romanskimi narodi v Evropi. Navadno cerkev močno podpira monarhijsko načelo; v Italiji se pa dinastija ne more zanašati na pomoč cerkve, ker je z njo v hudem sporu. Če bi se Italija oddaljila od monarhijskih držav in približala republikanski Franciji, bi italijanski republikanci bolj se oživili, republikanski duh bi prešinjal vedno širše kroge, dokler bi ne naredil konca monarhiji. Zaradi tega vémo, da se bodo italijanske vlade pomišljale, predno premené vnanjo politiko. Ne vé se pa, koliko časa se bodo pa še mogle ustavljati narodnemu mišljenju, ki bi rado vnanjo politiko zavrnilo na čisto drugi pot.

Zaradi tega pa morate Avstrija in Nemčija že sedaj misliti, kaj naj storite, če se trodržavna zveza razdere. Na Dunaji morda že precēj dolgo računajo s tem in že pripravljajo pot novi politiki, da zveze z Nemčijo in Italijo ne bomo več potrebovali. Avstriji je ta zveza bila itak koristna le proti Rusiji; pa zadnji čas so se razmere med Avstrijo in Rusijo zdatno zboljšale.

Nadejamo se, da naši diplomatje polagoma najdejo pot, da se popolnoma sporazumijo z Rusijo gledé na vzhodno vprašanje. Težavneje bode pa za Nemčijo. Z Rusijo se sporazumeti ne bode lahko mogla, ker je dosedaj igrala preveč dvoumno politiko; drugih zaveznikov pa tudi ne bode mogla lahko dobiti. Ostala bode osamljena, kar je zanje tem kritičnejše, ker ima nepomirljivega sovražnika na zapadu.

Ministerska kriza v Italiji ne bode torej ostala brez posledie za evropsko politiko, kajti močno pre-

LISTEK.

Daniel Sorúr Pharim Dén.

Njegov lastni življenjepis prevel X.

„Mirabilia testimonia tua...“ „Čudovita so tvoja pričevanja“, kliče psalmist (ps. 118.) občudujé previdnost božjo, ki se kaže povsod, v življenju posameznih ljudij prav tako, kakor celih narodov. Zato imajo tako moč dobro pisani življenjepisi do nas, ker v njih vidimo, kako je roka božja vodila kakega človeka tako dolgo, dokler ga ni pripeljala do tja, kjer ga je hotela imeti. Zato smo tudi prepričani, da svojim čitateljem ustrezemo kaj zeló, če nekoliko opišemo življenje moža, nad katerim se prav posebno izpolnjujejo besede psalmistove, moža, čegar pota so tako čudovita, da nam ne preostaja drugzega, kedar je premišljujemo, kakor vsklikniti: „Gospod, naš Vlada, kakó čudovito je tvoje ime po vsej zemlji!“ Ustrezemo pa, upamo, zlasti tudi zavoljo tega, če objavimo kratek življenjepis o. Daniela, zamorskega misijonarja, ker je nekaj dni živel tu med nami v Ljubljani in so se mu Slovenci takó priljubili, da se jih bode vedno spominjal. Našel je med nami toliko dobrih, vernih in darežljivih sre, da jih bo, kakor je sam rekel, ohranil vedno v najlepšem spominu. In gotovo ne bo malo zanimiva življenjepis slednjič tudi radi tega, ker ga je o. Daniel sam spisal in torej še natančneje kaže značaj

in mišljenje tega od Boga tako oblagodarjenega misijonarja.

I. Dinka.

Narod Dinka ali Denka šteje 24 rodov bivajočih v dolini belega Nila. Izmed teh govori 18 rodov Dinka-jezik, ki ni v nobeni zvezi in nobenem sorodstvu z drugimi sosednimi jeziki.

Ljudstvo se peča večinoma s poljedelstvom in živinorejo. Že v zgodnji mladosti morajo otroci opravljati govejo živino ter pasti ovce in koze. Živina je edino premoženje in bogastvo gospodarjevo. Dečki pasejo in med tem jim katera izmed sester pripravlja kosilo. Stariši in večji otroci obdelujejo polje. Tako sem tudi jaz preživel svojo prvo mladost pri govedu v družbi svoje sestre Acciol, katero sem posebno ljubil.

Pri poljedelstvu rabijo Dinka troje železno orodje najbolj sekiri podobno. Največje je kakih 50 cm dolgo. Kedar pride čas, da je treba obdelovati njivo, poberó najprej po nji vso suho travo ter jo sežgó, in ko pomoči dež zemljo, prično delati. Delajo pa klečé. Najprej z že imenovanim orodjem zrahljajo zemljo in potem jo obsejejo. Naše žito je najbolj podobno zrnu lakotnikovemu (Ginster, Genista, bodičevje). Zemlja je jako rodovitna ter rodi koruzo, bombaž, sladkorovec, bobovec, sesam, bamijo (Hibiscus esculentus), divjo trto in še druge rastline, kakoršnih v Evropi nikjer nisem videl.

Izmed sadnega drevja raste zlasti pri nas tamarinda, kókosnik in kruhovec. Iz sadja, ki ga rodi

kruhovec, delajo kruh. Zrnje namreč posušé, zmeljejo v moko, iz katere potem kruh pekó.

Dinka žanjejo dvakrat na leto. Kedar žito dozori, požanjejo ga prvokrat. Iz starih koreninic poženó nove bilke, ki zopet žito rodé. Druga žetev je dva meseca po prvi, t. j. v času med poznim poletjem in deževjem (v tamošnjih krajih od februarja do aprila). Vendar druga žetev ni tako bogata in premožnejši gospodarji („bayndid“ = visoki gospodje) vse, kar drugič nažanjejo, pokrmijo živini.

Z ribarstvom se malo pečajo. Ribiči se vozijo po vodi v čolnicah, izdolbenih iz drevesnih debel.

Vrejene vlade ali ustave narod Dinka ne pozná. V vsaki vasi je najstarejši nekaj glavar. Vendar se ta nima z nobeno drugo rečjo pečati, kakor samo z vojskinimi zadevami. Sicer je pa vsak oče neomejeni gospodar svojega premoženja in tudi svojih otrok. Dokler se otroci ne pomožé in poženijo, so v popolni oblasti očetovi. Če pa tega nikdar ne storé, ostanejo kot „stari mladenči in stare device“ v družini.

Gledé obleke moram omeniti, da so možé in mladenči brez vsakega oblačila. Žene in odrasla dekleta nosijo krog ledij pas, rahat imenovan. Otroci so tudi popolnem goli.

V moji domovini ne poznajo denarja. Tudi nimajo trgovine v pravem pomenu besede, ampak samo menjalno kupčijo. Vse premoženje je prav za prav, kakor sem že rekel, le goveja živina.

tresla bode zvezo, o kateri se je dosedaj mislilo, da je steber evropskemu miru. Pospešila bode premembe v evropskem položaju, katere se že sedaj pripravljajo. Mi se nadajamo, da bodo te premembe Avstriji in Slovanom v korist.

Katoliško-politično društvo.

Poročilo tajnikovo o društvenem delovanju na I. občnem zboru dne 29. januarja 1891.

(Dalje.)

Na tem širokem, vsakemu Slovanu dovolj prostornem temelju osnovalo se je naše katol.-politično društvo in na tem temelju je zvesto svojim pravilom tudi delovalo v prvem letu.

Na osnovalnem shodu dne 26. januarja l. l. so bili izvoljeni v odbor naslednji gg.: O. Detela, dr. Gregorič, Klein, Klun, Ledenik, Povše, Rohrmann, dr. Šušteršič, Žitnik in Kalan, kot namestnika gospoda: Peterca in Pollak.

Še isti dan se je konstituiral izvoljeni odbor ter si izbral za predsednika kanonika Kluna, državnega in deželnega poslanca, za podpredsednika deželnega odbornika O. Detela in deželnega poslanca Fr. Povše-ta, blagajnik je bil izbran g. A. Klein in tajnik g. A. Kalan.

Odbor stopi danes mirno pred občni zbor, ker si je svest, da se je trudil vsikdar vestno izvrševati svoje odborove dolžnosti. V teku minolega poslovnega leta imel je odbor 20 rednih sej in o važnejših prilikah, kakor ob občinskih volitvah, ob shodu deželnih poslancev in sedaj zaradi priprav na državnozborske volitve mnogo prijateljskih zasebnih posvetovanj.

Pred vsem je bila skrb društvenemu odboru, da pridobi društvu mnogo udov; v ta namen je zmanjšal redno letno udnino manj premožnim udom zlasti kmetskega in obrtno-rokodelskega stanu na borih 20 krajcarjev, ker jim brezplačno za en goldinar pošilja list „Domoljub“. V prvem letu zbralo se je okrog našega društva blizu 600 udov z 81 poverjeniki. Število je sicer lepo, a želeti je, da se kmalu podvoji in potroji, ker le z združenimi močmi je mogoče doseči dovoljnih uspehov.

Shodov je napravilo društvo v minolem letu šest, in sicer tri v Ljubljani, tri pa zunaj na deželi in to v Št. Vidu, v Smledniku in na Dobrovi. Vsi ti shodi v Ljubljani in zunaj Ljubljane so bili obilno obiskovani ter so pričali, da si naše ljudstvo želi pouka o tekočih važnih dnevnih vprašanjih.

Ker ti društveni shodi najznačilnejše pričajo, kako da je društvo delovalo, usojam si slavnemu občenemu zboru predložiti predmete, ki jih je društvo obravnavalo na teh shodih.

Na dnevnem redu prvega društvenega shoda, ki se je vršil dne 2. marcija v Ljubljani v redutni dvorani, bile so naslednje točke: Peticija na gosposko zbornico za versko šolo na podlagi materinega jezika; peticija na državno zbornico za stav-

beno obrtno novelo in politični razgled z ozirom na naše društvo. Te predmete so razpravljali gospodje odborniki Povše, Klein, Žitnik.

Pomenljivo je za društvo, da je na prvem shodu kot prvo vprašanje obravnavalo vprašanje o verski šoli, ker je s tem naznanilo, da mu je ena prvih dolžnosti truditi se za uvedbo konfesionalne šole.

Gospôda! Verska šola, to je in mora biti ena prvih zahtev vseh pravih katolikov. Sedanja šola v Avstriji ne ustreza ljudstvom ne v verskem, ne v narodnem, ne v vzgojeslovnem oziru. V verskem ne, ker sloni na medverski podlagi, v narodnem ne, ker se v šoli odrokuje vzlasti slovanska deca, v vzgojeslovnem ne, ker precenja duševne in telesne moči otrok ter le bolj uči, nego vzgaja.

Katoliški poslanci v državnem zboru so predložili vprašanje o verski šoli, a dregnili so v sršenovo gnezdo pri liberalcih. To so nazadnjaški mračnjaki, ki nimajo mesta v prosvitljenem devetnajstem veku. Niti korak nazaj v dôbo teme. Bog ne daj tudi za trohico zmanjšati učno snov! Ta krik liberalcev je seveda prevpil vse druge glasove in pokopani so bili predlogi za versko šolo. Morda bo sedaj kaj več upanja, da se spremené šolski zakoni, ker so liberalci sami spoznali, da ima sedanja šola mnogo napak, vsled katerih trpé učenci na duhu in telesu ter vspehi šole niso v nobeni primeri z velikanskimi svotami, ki jih davkoplačevalci plačujejo v ta namen. — Skrb mora biti vsakemu zavednemu katoliku in prijatelju ljudstva, delovati na to, da se čim preje vredi šolsko vprašanje, da bomo iz šole dobivali duševno krepko in telesno zdravo mladino.

V tem smislu je po svojem predsedniku društvo izročilo gosposki zbornici naslednjo peticijo: Visoka gosposka zbornica izvoli predloženi postavni načrt c. kr. vlade gledé nekaterih sprememb državnega zakona o ljudskih šolah odkloniti in dognati tako ljudsko-šolsko postavo, ki bo popolno vstrezala veri učencev in določevala jasno materin jezik kot učni jezik v šoli.

(Dalje slédi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. februarija.

Netranje dežele.

Dunajevski odstopil. Kocka je pala! — Jedin konservativen, slovansk minister je odstopil. Taaffe se je nagnil na levo. Zmerna nemško-liberalna vlada je gotova. Slovane bodo začeli zopet hujše pritiskati na steno. To je pogled v bližnjo bodočnost pri sedanjih razmerah. Ni sicer posebno navduševalen, vendar tudi ne obupljiv. Vedeli namreč bomo vsaj, pri čem da smo. — Dunajevski je prosil za odpust dne 22. januarja, torej isti dan, ko je bilo ministersko posvetovanje, pri katerem je Taaffe odločil proti Dunajevskemu. — Žalostno je, da se je moral iz političnih ozirnov umakniti Dunajevski, ki je kot finančni minister saj nekoliko

Poleg tega materi nevestini še posebej deset in vsakemu bratu po pet krav; sestrám pa mora dati steklenih biserov, zlatih, srebrnih ali bakrenih obročkov. Nevesta sama pa ne dobí nobenega darú ne od ženina, ne od svojih starišev. Reven ženin se torej ne more poročiti z bogato nevesto.

Mnogoženstvo je pri nas dovoljeno in v navadi in malokateri bogatin ima samo eno ženo. Vendar pa ima prva žena prednost pred drugimi. Če je umrl ženi mož, ki je imel brate ali druge moške sorodnike, mora prvi njegov sorodnik vdovo umrlega vzeti za svojo ženo ter za njene otroke skrbeti. Če je pa imel ranjki več žen, mora njegov sorodnik vse vzeti, če jih le more rediti. Vsekako pa mora za otroke umrlega skrbeti.

Kedar umrje oče ali mati, ima njihov prvorojenec določiti kraj, kamor se naj pokopljeta. Če je pa prvorojenec tudi že umrl, ima to pravico in dolžnost drugorojenec. Nikdar pa ne more tega hči storiti, tudi ne, ako bi umrl nobenega otroka moškega spola ne zapustil. Očitnih in skupnih pokopališč nimamo pri nas, ampak vsaka družina pokopava svoje mrličé blizo svojega stanovišča.

Pri nas je verski običaj nekako blagoslovljenje prvih sadežev. Nekoliko prvih sadežev pomeče oče ali pa mati krog kočé in prosi pri tem pomoči Dendida (t. j. vsevednega Boga) ali Garana (t. j. božanstva) z besedami: „Ti, ki si nam te sadeže ustvaril, jih nam tudi blagoslovi!“ Potem je še-le dovoljeno te sadeže uživati, preje pa ne, dokler še niso bili blagoslovljeni.

vredil državno gospodarstvo; gotovo to ne bo v korist avstrijskim financam.

Volitve v državni zbor. Staro- in mladočeška stranka ste objavili svoje volilne oklice; vidi se staročeškemu, da gledajo Staročehi le s strahom in bojazljivostjo v prihodnost; mladočeški oklic pa obeta češkim volilcem hribe in doline, ter izraža nado, da bodo Čehi volili samo mladočeške kandidate. — Staročehi so neki ponudili Mladočehom kompromis za prihodnje volitve v državni zbor, ter zahtevali za-se petnajst mandatov; Mladočehi pa so zavrgli ponudbo, ker ménujo, da bodo Staročehi dobili k večjemu pet mandatov. Grégr bo kandidat proti dr. Riegru.

Rusinski metropolit Sembratovič razposlal je okrožnico svojemu duhovništvu, v kateri vzpodbuja svoje rojake, da naj volijo v državni zbor moze zveste katoliški cerkvi, avstrijski dinastiji in prijatelje bratske sporazumnosti s Poljaki.

V goriškem okraju kmetskih občin, večinoma fuclanskem, so volilci silno razcepljeni. Proti stolnemu proštu, ki je dozda zastopal ta okraj, so postavili nič manj kakor štiri nasprotne kandidate, in sicer sta dva — dr. Marani in dr. Lovisoni — od liberalne, dr. Frapporti in bankir Verrega od konservativne strani.

Volilni oklic górenje-avstrijskih liberalcev za državnozborske volitve se dobrika vladi ter izjavlja, da je vladi lahko tudi med liberalnimi volilci najti kandidatov vladi naklonjenih, ako oblubi, da se bo ozirala na dane svoje obljube. Vidi se iz tega, da górenje-avstrijski liberalci upajo le tedaj kaj uspehov doseči pri bližnjih volitvah, ako jim bo pri tem pomagala vlada.

Vnanje države.

Srbija. Čete albanskih roparjev so zopet začele vznemirjati prebivalce po Stari Srbiji. Tako so ti zločinci oropali nedavno neko cerkev ter napali dva župnika, ja odpeljali ter izpustili za 100 dolarjev odkupnine. V neki staro-srbski vasi so pa še huje divjali. Umorili so dva moža, sedem žensk, ter odpeljali seboj do 1200 ovac in goveje živine. Tako vsaj se poroča iz Belega Grada.

Rusija. Car je določil za služabnika nadvojvodi Francu Ferdinandu d' Este za njegovega bivanja v Peterburgu generala Rosenbacha in polkovnika Paškova. — Ruski listi omenjajo opetovaje, da se vsi krogi veselé prihoda avstrijskega nadvojvode na Rusko, ter trdijo, da je ta dogodek veselo znamenje za odnošaje med rusko in avstrijsko-ogrsko državo.

Italija. Naslednik Crispiju še ni imenovan. „Opinione“ pravi, da je že dlje časa vladala velika nejevolja v italijanske zbornice večini in sicer zaradi finančnega programa in upravne preosnove. Pomenljiva je izjava tega lista o Crispijevem odpuštu; „Opinione“ pravi namreč: „Crispi je pal za zmirom; on ni mož, da bi se mogel zopet drigniti“. Kot njegovo glavno napako imenuje „Opinione“ njegovo nezmožnost, da bi bil spravil politiko in gospodarstveni položaj v soglasje.

Nemčija. Kakor se govori, bo nemški državni kancelar Caprivi odložil predsedništvo pruskega ministerstva ter omejil svoje delovanje samo na vnanje zadeve. Njegov namestnik kot ministerski predsednik bo sedanji finančni minister Miquel. To poročilo se utegne vsekako vresničiti. — Iz Berolina se poroča nekemu nemškemu listu, da je sta-

Oblika naših hiš, ali bolje rečeno koč, je okrogla. Te kočé pa delajo tako-le: Najprvo izkopljejo pol metra globok, okrogel jarek. Vanj postavijo po dva metra visoka debela ter jih s slamo ali bičevjem skupaj zvežejo. To omečejo z ilovico ali blatom, ker nimajo apna. Vrh tega postavijo iz vej spleteno streho podobno špičastemu klobuku. Z bičevjem in slamo jo dobro zamašé, da ne more dež v kočó. Vrata pri takej kočí so le pol metra visoka, také, da se more v kočó le prilezti. Okna so okrogla in imajo velikost topove krogle.

Postelje ali druge oprave Dinka nima. Moški spé namreč v hlevu pri živini. Zakopljejo se v pepel posušenega in sežganega govejega gnoja in to radi tega, da se s tem obranijo neštevilnih nadležnih mušic. Ženske se pa vležejo na golo zemljo ter se zavijajo v živalske kože.

Ker imajo moji rojaki mnogo živine, potrebujejo tudi mnogo dobrih pašnikov. Kakor hitro nastopi čas deževja, ženó moški, ženske in odrasla mladina živino na pašnike in se ne vrnejo prej, dokler ni konec deževju.

Kedar otroci odrastejo, pomenijo se s svojimi stariši ali njihovimi namestniki gledé ženitve. Nato se stariši, oziroma njihovi namestniki, dogovoré s stariši druge stranke o ceni, ki se ima za nevesto plačati. Ta se plačuje s kravami in voli ali pa tudi z bakreno in medeno žico ali steklenimi biseri. — Ko je kupna pogodba že sklenena, določijo še dan poroke. Če je nevesta bogatih starišev, mora jim ženin ta dan podariti deset krav in enega junca.

Tudi še družega verskega običaja se spominjam. Kedar se prigodi kaka velika nesreča, ali ob času bolezni, lakote ali vojske, rabijo Dinka pri svojem običaju „sveto kravo“. Pri vsaki hiši imajo namreč kravo, katere mleko smejo samo moški piti, ženske pa tudi v največji sili in potrebi ne. To kravo imenujejo „sveto kravo“; kedar zadene celo vas kaka nadloga, mora vsak gospodar vaškemu glavarju to „sveto kravo“ prignati, da jo ta razdraženemu božanstvu daruje. Kedar se moji rojaki vojskujejo, ali kedar nastopi lakota v deželi, izroči glavar „sveto kravo“ vaškim ženskam. Te ženó kravo s silnim vpitjem do kakega potoka ter jo prisilijo, da ga prebréde. Onstran potoka je puščava in v tej se zgubi krava za vedno.

Tudi časté vsi Dinka-rodovi, zlasti pa rod Jangé, kačo, piton imenovano. Takih kač je pri nas dovolj, najraje so v obližji človeških stanovišč. Nikdo se jih ne boji, zato ker niso strupene; še radi jim postrežejo z mlekom ali surovim maslom.

Tetoviranje (opisanje človeškega telesa z barvami) pri nas ni v navadi. Otrokom, starim 10 ali 11 let, izpulijo sprednjih šest zob spodnje čeljusti, da ložje izgovarjajo nekatere glasove našega jezika.

Ljudje rodú Dinka so lepe, vitke in visoke rasti. Radi so veseli ter posebno ljubijo petje, godbo in ples. V boju so hrabri, doma pa mirni in jako gostoljubni.

S tem sem povedal častitemu čitatelju nekaj črtic o svoji domovini. Zdaj pa hočem še o samem sebi kaj povedati.

(Dalje slédi.)

lišče bogočastnega ministra Gosslerja jako omajano. O ostavki pa ni še mogoče govoriti, ker se ni vlada še sporazumela o njegovem nasledniku. Sicer je pa Gossler že sam pri nekej priložnosti izjavil, da namerava odstopiti.

Francija. Skoro vse francosko časnikarstvo se veseli odpusta italijanskega ministerskega predsednika Crispija. Listi trdijo vse vprek, da je ta odpust udarec na trodržavno zvezo. „Liberté“ meni, da se bodo zdaj razmere med Francijo in Italijo vsekako zboljšale; saj je bil ravno Crispi, ki je oviral sporazumljenje med njima.

Belgija. Združena desnica se je bavila v svoji 3. februarvarijski vršči se seji zopet z vprašanjem ustavne revizije. Po živahni razpravi se je večina izrekla za revizijo. Dotični načrt naj bi ugajal redu in splošnim interesom belgijskega prebivalstva.

Izvirni dopisi.

S Primskovega pri Kranju, 2. febr. Mraz je pri nas in sicer tolik, da svoje kosti najrajši premetujem za pečjo. Kedar zrem skozi okno, brije in pometa burja s snegom. Prav v srce smilijo se mi otročiči, ki v takem mrazu hodijo v šolo. Kakor ste že poročali, ustanovili smo pri nas šolo. Dolgo smo ugibali, kam z otroci, ker v Kranju so se jih malo branili, česar jim ravno ne zamerimo. Sploh nam je z novo šolo jako ustrezno.

Ker smo mislili, da ni toliko otrok, smo za silo v župnišču dobili prostor za šolo in g. učitelja. A ko se je 5. januarija šola odprla, čudili smo se, od kod toliko otrok. Vseh vkupe je nekda do 200, ki bi morali hoditi v šolo. Nujna potreba je torej, da zgradimo primerno šolsko poslopje. H koncu pa izrekam zahvalo onim, ki so pripomogli, da se je šola ustanovila.

Iz Rima, 3. februarvarijs. (Raznoterosti.) Brzjav Vam je že pred mesecem dnij naznanil, da je obiskovalcem Vatikana po novem letu treba plačati jedno liro za vstopnico v razne muzeje, zbirke, knjižnico itd. Pričakovati je bilo, da se bodo vladni časniki Crispijeve barve z vsilo zagnali v ta odlok papežev. To se je tudi zgodilo. Pri tej priliki pa se je tudi pokazalo, kako ti časniki razumejo neodvisnost papežev. Kakor orli, ko zagledajo pod soboj mastno pičo, vrgli so se nad omenjeni odlok iz Vatikana grozeč, da so zbirke „národna lastnina“, ter da papež nima pravice od teh stvari razpisavati davka. Torej niti v lastni hiši ne pusté Crispijevi najemniki proste roke gospodarju, tudi to hočejo nadzirati in celó slednjič še obdačiti. In vendar sv. oče ni ničesar drugega nameraval, nego s tem neko plačilo dati svojim služabnikom in varuhom, katerih mnogo je v službi prav zaradi umetnostnih zbirk. Tako pada ob vsaki priliki zaničevanje in zlobno kritikovanje nad poglavarja cerkve, dasi se tolikrat po raznih časnikih bere: nezavisnost papeževa je po garancijski postavi zagotovljena. Ali dokler bo Crispi varuh garancijske postave, bode se vedno z njegovim varstvom stikala basen o volku in ovi.

Prošli adventni čas je nastopil v cerkvi „S. Andrea della valle“ govornik, kateri je našel, da si govori francoski, morda primeroma več poslušalcev nego pred par leti slavni pater Agostino de Montefeltro. Ta izredni govornik je dominikanec Monsabrés. Nekaterikrat je govoril v adventu, in o božičnih praznikih; imel je dosti poslušalcev in laški časniki so o vsakem govoru donášali sproti široka poročila. Včeraj je imel zadnji govor v cerkvi „S. Maria sopra Minerva“. Te dni odpotuje iz Rima, ker bode imel ob postnem času govore v Londonu. Nekateri njegovi govori so prevedeni že na nemški jezik, in kritiki že razmotrujejo, kje ima večjo moč njegov govor mimo onih patra Avgušтина. Imel sem priliko slišati odličnega govornika parkrat, ali ker jeziku francoskemu nisem kos, ne morem o vsebini kar nič spregovoriti. Toliko pa moram reči, da je pravi okus gledati in poslušati čisti izgovor, estetično ponašo in vzgledno oblast, katero ima nad svojimi poslušalci.

Letos so v Rimu vpeljali zopet prejšnje čase svetovnoznani „corso“. Zato je zadnje dni opaziti izredno mnogo tujcev (seveda z običajnim Bäderkerjem) v mestu. Ali čuti je, da se mesto noče brigati za te vrste razveseljevanja. Kako tudi! Mesto, katero je malone v konkurzu, ne more zalagati za izredna razpisna podjetja. Stvar je torej vsprejel v roke neki odbor, ki je za 160.000 frankov napravil velikanski paviljon na „Piazza Colonna“ in areno na „Piazza del popolo“ za konjske dirke. Ljudstvo je za vse to podjetje nekako hladno, in domačini sami trdijo, da ni nič pravega „animo“ za taka

podjetja. Temu se ni čuditi. Nekdanji Rimljani so zahtevali: „panem et circenses“. V tem so si sedanji z nekdanjimi menda jednaki. Ali, ker ni kruha, se tudi za kratkčasje ne vnamajo. Kruha pa manjka, zeló manjka. Proletarijata je tu nakičenega obilo, preveč. Predpustni „corso“ bi torej utegnil marsikomu razgreti kri, da bode katero zinil v demokratskem smislu. Vidi se, da novodobni „napredek“ Rimu ni donesl nikakega dobička. Ko bi Vi slišali, kako trgovci tožijo! In delavcev po cele trope se plazi brez dela po mestu. Tem vsem bode „corso“ kakor pest na oko.

Čuje se, da je dal Crispi vsled zadnje nezgode v parlamentu svojo demisijo. Ali o tem Vam itak telegrami prinesejo poročilo prej, ko dospě moj današnji dopis v domovino.

Dnevne novice.

(Državnozbornske volitve.) Minolo soboto smo na prvem mestu objavili volilni oklic tukajšnjega pripravljalnega volilnega odbora. Ta volilni oklic so mnogi naši p. n. čitatelji iz raznih razlogov tako tolmačili, kakor da bi bil nekak program našega lista, in nam očitali vsled tega nedoslednost. Opozarjamo torej dotične gospode, da je bil oklic nam doposlan od pripravljalnega odbora s prošnjo, da ga objavimo, kar smo tudi omenili v isti številki med dnevnimi novicami. Ista velja o volilnem oklicu katoliškega političnega društva. Oba oklica se v bistvu strinjata z našim programom, zato smo jima dali prostora, ne da bi si vezali roke, a priznamo, da je prvi sestavljen po znanem pregovoru: Wasch' mir den Pelz...

(Ostavka finančnega ministra) je iznenadila in potrla mnoge kroge, osobito konservativne in slovanske. Vitez Dunajevski je v ministerstvu v prvi vrsti zastopal inteligencijo ter je bil skoraj edini, na katerega smo zrl z nekakim čustvom zadovoljnosti. On gre, a nihče ne vé, zakaj, ker oficijozni in celó „najbližji“ prijatelji gospoda grofa Taaffeja vedno zatrjujejo, da se sistem ne bode sprevrgel. Vedno verjetnejša zdé se nam poročila, da utegnemo na jesen imeti ministerstvo s Chlumeckym. Sploh položaj za ministerskega predsednika ni ravno ugoden, kajti Poljaki gotovo niso veseli ostavke svojega rojaka in odstop Dunajevskega je za grofa Taaffeja po naših mislih velika zguba, če sploh ne misli vladati z levčarji. Kakor čujemo, bil je povod te ostavke, ker se Dunajevski ni strinjal z razpuščenjem državnega zbora.

(K ljudskemu štetju.) Peti odderek (skupine predkrajev) ljubljanskega mesta šteje 1433 prebivalcev, ki se tako-le razdelé: Črna Vas 47 hiš, 48 strank, 146 moških, 149 ženskih, sploh 295 ljudi; l. 1880. 249 ljudi. Havptmanica 14 hiš, 14 strank, 37 moških, 41 ženskih, sploh 78 ljudi; l. 1880. 73 ljudi. Hradeckega Vas 34 hiš, 103 stranke, 207 moških, 227 ženskih, sploh 434 ljudi; leta 1880. 460 ljudi. Illovica 41 hiš, 42 strank, 97 moških, 112 ženskih, sploh 209 ljudi; l. 1880. 159 ljudi. Karolinska zemlja 17 hiš, 18 strank, 66 moških, 68 ženskih, 134 ljudi; l. 1880. 86 ljudi. Kurja Vas 21 hiš, 59 strank, 131 moških, 152 ženskih, sploh 283 ljudi; l. 1880. 252 ljudi. Skupno 174 hiš, 284 strank, 684 moških, 749 ženskih, sploh 1433 ljudi; l. 1880. 1279 ljudi.

(Društvo „Pravnik“) je imel v soboto večer svoj občni zbor. Društveni načelnik g. dr. Papež je pozdravil zbrane društvenike in v glavnih potezah opisal društveno delovanje. Na to je g. dr. Ferjančič poročal o ustanovitvi slovenske pravne akademije v Ljubljani ter stavil naslednja predloga: 1. Društvo priznava potrebo pravne akademije v Ljubljani s slovenskim učnim jezikom; 2. društvenemu odboru se naroča, da sestavi peticijo in jo predloži na pristojnem mestu. Predloga sta bila soglasno sprejeta. Tajnik g. dr. Majaron je poročal o delovanju odbora, ki je izdajal list „Slovenski Pravnik“ in zbirko slovenskih zakonov ter pripravljaj gradivo za izdajo slovenske pravne terminologije. Gradivo bode v kratkem nabrano. Blagajnik g. J. Gogola je poročal o denarnem stanju. Dohodkov je imelo društvo 1452 gld. 65 kr., troškov pa 1359 gld. 56 kr. V odbor so bili soglasno izvoljeni dosedanji odborniki; predsednik društvu je zopet g. dr. Papež.

(C. kr. založništvo šolskih knjig) je letos došlo 1599 gld. 75 kr. za knjige na kranjskih ljudskih in meščanskih šolah v prihodnjem šolskem letu, in sicer: za Postojino 135 gld. 40 kr., Kočevje

153 gld. 12 kr., Krško 191 gld. 1 kr., Kranj 133 gld. 19 kr., mesto Ljubljano 73 gld. 98 kr., ljubljansko okolico 174 gld. 31 kr., Litijo 115 gld. 90 kr., Logatec 143 gld. 12 kr., Radovljico 91 gld. 90 kr., Novo Mesto 167 gld. 69 kr., Kamnik 111 gld. 33 kr., Črnomelj 108 gld. 80 kr. Za navedene svote morejo okrajni šolski sveti naročiti knjig, in sicer neposredno pri osrednjem vodstvu c. kr. založništva šolskih knjig na Dunaji.

(Klobase iz konjskega mesa.) Poroča se nam: Vsled ovadbe so orožniki koncem minolega meseca preiskali stanovanje mesarja Jos. Štruklja v Udmatu na šmartinski cesti ter našli v kleti nekaj nad 1 kg. konjskega mesa in 119 klobas iz njega.

(Občina Št. Jošt) v ljubljanski okolici šteje 840 prebivalcev, 83 manj kakor leta 1880. Pisati in brati jih zna 85, samo brati 286; najstarejši mož ima 81, najstarejša ženska 85 let. Vsi Slovenci.

(Občina Iška Loka) v ljubljanski okolici šteje 559 prebivalcev, 42 več od leta 1880. Pisati in brati jih zna 266, samo brati 17; najstarejši mož šteje 81, najstarejša ženska 82 let; po narodnosti so vsi Slovenci.

(Smešnica z železne ceste.) Poroča se nam: Ko jo je minolo nedeljo pihal vlak iz Kamnika proti Ljubljani, hotela sta v Domžalah vstopiti dva kmeta, a prišla sta na postajo, ko se je vlak že pomikal. Pa ne bodi nemaren, in skočita oba na desko pri vozu. Jeden teh takoj odleti v sneg. Vlak se ustavi. Sprevodnik prime drugega, zakadí ga v snežni prah ter zaupije: „Fertig!“

(Okrajna posojilnica v Krškem) ima v nedeljo dné 1. marca ob 10. uri dopoldne v šolskem poslopju občni zbor. Na dnevnem redu bodo poročila, nasvêti in volitev načelstva. Ves denarni promet v minolem letu je znašal 47.589 gld. 65 kr., in sicer so znašala dana posojila 20.637 gld. 66 kr., naloženi denar pri drugih zavodih 13.091 gld. 92 kr., nagrade načelnikom in nadzornikom 576 gld., izplačani deleži 1390 gld. itd. Gotovina je znašala koncem leta 996 gld. 37 kr., posojila na menice 31.470 gld. 29 kr., čisti dobiček 279 gld. 75 kr. Zadržnikov je bilo koncem leta 368, dolžnikov 381, hranilničarjev 146. Uradni dan je ob četrtkih in nedeljah.

(Društvo tiskarjev, kamenopiscev in kamenotiskarjev na Kranjskem) priredi v soboto dné 7. t. m. v dvorani hotela „pri Maliči“ zabavni večer s sodelovanjem vojaške godbe c. in kr. pešpolka baron Kuhn št. 17. Vspored: 1. Kumenecker: „Gutenbergova himna“, zbor. 2. Bendl: „Staročeska“, zbor. 3. Kösporer: „Sängers Gebet“, jednoglasni zbor s spremljevanjem glasovira. 4. L. Belár: „Rojakom“, zbor. 5. Šaljivo predavanje. 6. A. Stöckl: „Dobrovoljec“, veseli zbor. 7. Koch pl. Langentreu: „Rtraus“, polka hitra; veseli zbor s spremljevanjem glasovira. — Sviranje vojaške godbe. Zbore poje pevski klub „Tipografija“. — Kasa se odpre ob 7. uri. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 50 kr. Društvenikom prost vstop.

(Podružnica „Pivka“) družbe sv. Cirila in Metod priredi veselico v nedeljo dné 8. februarvarijs t. l. v prostorih g. Korošcevega hotela v Št. Petru. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 60 kr., obitelj gld. 120. Vspored: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Kocijančič: „Danes tukaj, jutri tam“, moški zbor. 3. Lohr: „Rosengeflüster“, duet na citrah; svirata gdč. Špilarjeva in gosp. Domicelj. 4. Leban: „Kislica sladka“, mešan zbor. 5. Gestrin: „Proslov“, govori gdč. Velepč. 6. „Slavjanskega národne pesmi“, mešan zbor. 7. „Šaljiv prizor“, izvršuje g. Česnik. 8. Klaič: „Svráčenje“, čveterospev. 9. Prosta zabava. — Po vspredu in med točkami svira češki kvintet.

Raznoterosti.

— Volkovi v Srbiji. Popotniki, ko so se peljali pretekli petek v vlaku iz Belega Grada v Niš, videli so strašan prizor kaka dva kilometra od postaje Ripanje. Vsled silnega mraza so bili volkovi primorani priti iz temnih gozdov do bližnjih sel, da dobé kaj za sestradane svoje želoce. Ko je šla omenjenega dné žena z otrokom iz Niša v Ripanje, napadel jo je volk. V smrtnem strahu spusti mati dete na tla ter skuša uteči ljuti zveri v bližnjo vas. Toda sestradani volk je stekel za njo in jo zgrabil za vrat. V tem trenutku je drčal vlak mimo in strojevodja je ustavil vlak, da bi s potniki vred iztrgal ubogo ženo krvoločni zveri. Toda bilo je že prepozno; volk je bil ženo že razmesaril, ko so jej prišli ljudje na pomoč. Otroku pa so oteeli življenje.

Vlada srbska je zaukazala, naj gredo ljudje na voljo lov, da se kolikor toliko preženo nadležni sivo dlaki tatovi.

— Uradniška uniforma. Iz Olomuca se poroča, da je dobil neki tamošnji višji uradnik povelje, da se mora v osmih dneh predstaviti v uniformi dotičnemu oblastvu, ker se je obotavljal nositi uniformo.

— Konji z naočniki. Iz Brna se poroča: Ako hodi kedo dlje časa po sneženi planoti, dobi neko bolezen na očeh, ki je znana pod imenom „snežena slepota“. Tej bolezni pa ni podvržen le človek, marveč tudi živali, posebno konj. Edino sredstvo proti taki očesni bolezni so barveni, vzlasti zeleni naočniki. Tako so prišli kmetje iz brnske okolice v mesto s konji, katerim so deli take naočnike na oči. Pa naj še kedo reče, da niso moravski kmetje praktični.

— Še bolj prekanjen — je bil kmet. Pretekli teden se je v Monakovem pogodil kmet s tamošnjim židovskim hišnim posestnikom, da mu bo zvozil sneg izpred hiše. Ko je kmet odpeljal ves sneg, prišel je k hišnemu posestniku po zgovorjen denar. Toda Abrahamov potomec ni hotel o plačilu ničesa slišati ter je tajil, da bi bil s kmetom sklenil kako pogodbo. Ko je kmet le videl, da pri krivonosem židu nič ne opravi, šel je mirnim potem domov. Žid je že menil, da se je odkrižal kmeta in da je bil sneg prav ceno spravljen izpred hiše. A zmotil se je. Popolnoma nepričakovan se je čez par dni prikazal naš kmet pred židovo hišo z vozom težko s snegom obloženim. Kmet prične metati sneg z voza pred hišo krivičnega žida, ne meneč se za njegovo jezo in rotnje. Tako je kmet skidal ves sneg nazaj pred hišo ter rekel, da ga ne odpelje drugače, kakor če mu žid plača domenjen zaslužek. Toda žid ni hotel ničesa plačati in sneg je obležal pred hišo.

— Prve orglje na Madagaskarji. Najnoveše poročilo z Madagaskarja poroča, da so se na imenovanem otoku blagoslovile prve orglje. In sicer se je blagoslovljenje vršilo sredi meseca decembra prošlega leta v škofjski cerkvi katoliških misijonarjev v Tananarivu, kjer se je bilo zbralo mnogo katolikov vseh narodnostij in med njimi tudi veliko domačinov. Zanimivo pri tem blagoslovljenji je bilo, da se ga je vdeležila kraljica sama, ki je protestantskega veroizpovedanja in s tem nekako pokazala, da ne sovraži takó katoličanstva, kakor angleški misijonarji. Cerkev je bila v ta namen bogato s preprogami in cveticami oplešana in razsvetljena. Na desni strani altarja se je dvigal prestol za kraljico, okolu katere so stali ministerski predsednik in ves dvor. Ko je prišla kraljica v sijajnem spremstvu v cerkev, sprejel jo je apostolski vikar, msgr. Caces, dočim se je zunaj svirala kraljevska himna. Kraljica in njeni so pokazali med službo božjo veliko začudenje pri njim nenavadnih cerkvenih obredih. Cerkevne orglje, kakor tudi petje in visoki dostojanstveniki so napravili na Madagaskarje silen vtisek.

— Nesreča v rudniku v Mount Pleasantu v Pensilvaniji je mnogo večja, kakor se je s prva poročalo. Od 160 oseb, ki so bile v rovih ob času razpoka, rešili so jih samo devet. Dobili so že 112 trupel. Med ponesrečenimi je 80 Ogrov in Nemcev.

Telegrami.

Dunaj, 4. februarija. Nadvojvoda Franc Ferdinand je nastopil danes potovanje v Peterburg. — Nj. veličastvo cesar je podelil cesarskemu namestniku na Češkem, grofu Thunu, in deželnemu najvišjemu maršalu knezu Lobkovicu veliki križ Leopoldovega reda.

Dunaj, 5. februarija. Tudi danes naglašava večina listov pohvalno velike zasluge biv-

šega finančnega ministra Dunajevskega za povzdigo državnega kredita in državne veljave ter omenja delavnosti novoimenovanega finančnega ministra dr. Steinbacha z velikimi nadejmi.

Gradec, 4. februarija. V Murški dolini so čutili včeraj precej močan potres.

Sofija, 5. februarija. Tajnika turškega komisarijata Rešid beja je sprejel princ prvič v zasebni avdijenci. Rešid bej je bil vže pred nekim časom opozorjen, naj se ravna po večini zastopnikov drugih držav glede na postopanje nasproti princu in vladi bolgarski.

Berolin, 4. februarija. „Berliner Tagblatt-u“ se poroča 10. januarja s Sansibarja, da je major Wissman brzojavnim potom sporočil nemškemu cesarju svojo ostavko.

Bruselj, 4. februarija. Oni vojaki grenadirskega polka, ki so bili dejani v zapor zaradi nedeljskih izgrediv, začeli so v zaporu razgrajati in so skušali vlomiti vrata. Zažgali so postelje. Ogenj so pogasili, razgrajalce pa vtaknili v hujši zapor.

Lisabona, 5. februarija. Policija v Oportu je dokazala, da so bili uporniki v sporazumljenji s španskimi revolucionarji.

Listnica upravnistva:

R. M. v B.: Za leto 1890. vse v redu.
Č. g. A. K. v T.: Za leto 1891. plačano 6 gld. 30 kr.
Č. g. J. R. v G.: Plačano za pol leta 1891.
Č. g. L. J. v K.: Za leto 1891. plačali 2 gld.
Č. g. M. Kl. v Zg. T.: Pro 1891 še 2 gld.
Č. g. J. M. v St.: Za leto 1890. ste plačali 12 gld. 60 kr.
Č. g. J. L. v K.: Prav!

Piccoli-jevo esenco za želodec
prireja in razpošilja nje izdelovatelj lekarnar
G. Piccoli v Ljubljani v zabojčkih po 12 in
več steklenic. 1 steklenica 10 kr. (6)

Vsak slovenski gospodar,

ki še ni naročen na ilustriran gospodarski list „Kmetovalec“ s priložo „Vrtnar“, pošlje naj svoj naslov c. kr. kmetijski družbi v Ljubljano, katera mu doloži prvo številko brezplačno, in iz katere more izprevideti, da je list neobhodno potreben za vsakega naprednega slovenskega gospodarja. (6)

Umrli so:

31. januarja. Aleksander Moreč, lovec 7. lovskega bataljona, 21 let, sv. Petra cesta 5, se je ustrelil.
3. februarija. Ivana Dolinar, delavčeva hči, 5 mesecev, Cesta v mestni log 4, božjast. — Marija Pavlin, oficijala vdova 73 let, Križevniške ulice 2, anthrax.
4. februarija. Pavla Vertnik, čevljarjeva hči, 5 let, Mestni trg 9, tuis convuls.

Tujci.

3. februarija.

Pri **Matcu**: Gustav pl. Böhm, jurist, iz Radovljice. — Kohn, Möller, trgovec; Kneifel, zavarovalnični uradnik Aichberger, z Dunaja. — Kastl, trgovec, iz Plzna. — Obermüller iz Norimberka. — Neukirch iz Milana. — Willwida, stavbeni mojster, iz Beljaka.

Pri **Stonu**: Boch, podobar; Breuer, Wierl, Fitz, Rosanitz, trgovci; Weiner, potovalec; Hönigstein, Fekete, Franke, z Dunaja. — Dolenc, s soprogo, iz Kranja. — Wess iz Gradca. — Bettlheim, potovalec, z Ogrskega. — Leskovski iz Leskovece.

Pri **avstrijskem caru**: Luznik, učitelj; Skerbina, Schelander, s Koroškega. — Achšin, uradnikova soproga, iz Rateč.

Pri **Južnem kolodvoru**: Hafner, z družino, iz Gradca. — Habeser, s soprogo, iz Brna.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mil
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
7. u. zjut.	745.4	—6.6	sl. zap.	megla	
4. 2. u. pop.	741.2	—1.8		oblačno	0.00
9. u. zveč.	741.0	—0.0	sl. vzh.	del. jasno	
Srednja temperatura —1.6°, za —1.2° nad normalom.					

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

5. februarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	91	gld	65	kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ „ 16% „	91	„	60	„
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109	„	—	„
Papirna renta, davka prosta	102	„	25	„
Akcije avstr.-ogerske banke	1002	„	—	„
Kreditne akcije	306	„	50	„
London	114	„	10	„
Srebro	—	„	—	„
Francoski napoleon.	9	„	04	„
Cesarski cekini	5	„	41	„
Nemške marke	56	„	07 1/2	„

Pogorelecem na Radovici

so do danes darovali sledeči p. n. dobrotniki:

Dr. Jakob Missia, knezoškof	50	gld.	—	kr.
Dr. Anton Jare, prošt	100	„	—	„
Matija Jeriha v Škofji Loki	5	„	—	„
Simon Zupan v Škofji Loki	5	„	—	„
Anton Zlogar v Ljubljani	3	„	—	„
„Zgodnja Danica“ zbirka I.	150	„	—	„
„ „ „ „ „ II.	121	„	40	„
J. Peterlin v „Škofji Loki	5	„	—	„
Matej Markič v Istriji	3	„	—	„
Kolegiatni kapitelj v Novem Mestu	17	„	—	„
Konrad Stazinski v Ptujem	3	„	—	„
Franc Supevec v Ljubljani	5	„	—	„
Matija Kolar v Ljubljani	7	„	—	„
Ivan Nemanjč v Sentiuriju pod Kumom	5	„	—	„
L. Tratnik v Ljubljani	5	„	—	„
Župnija Semič	42	„	—	„
„ Ribnica	21	„	—	„
„ Stari Trg	10	„	—	„
„ Trata	10	„	—	„
„ Janče	3	„	26	„
„ Adlešiči	9	„	20	„
„ Homec	5	„	—	„
„ Štanga	5	„	—	„
„ Struge	10	„	—	„
„ Sv. Helena	5	„	—	„
„ Prem	5	„	—	„
„ Stopiče	6	„	—	„
„ Pedzemelj	13	„	29	„
„ Št. Lovrene	8	„	—	„
„ Dolenja Vas	4	„	—	„
„ Hinje	26	„	—	„
„ Suhor	20	„	—	„
Prva dolenska posojilnica v Metliki	100	„	—	„
Meščani metliški	116	„	35	„
Župnija metliška	80	„	20	„
Gjuro Ružič, veletržec na Reki	30	„	—	„
Skupaj	938	gld.	70	kr.

Obleko in obutev so darovali: dr. Anton Jare, prošt; Ferd. Omeje, deželni uradnik; neznana dobrotnica v Ljubljani; Janko Simonovič na Vinici; neznana dobrotnica v Leobnu. Občina metliška, draščička in božakovska so darovale mnogo krompirja, zrnja itd. Gosp. I. Krajec v Novem Mestu je šolarjem pogorelecev poslal lepo število školskih knjig.

Dobrotljivi Bog plati!

Na Radovici, dne 29. januarja 1891.

Franco Schweiger,
župnik.

Važno za izseljence.

V moji zalogi je izšla:

„Angleščina brez učitelja“ v slovenskem jeziku.

Pomožna knjiga

za potovalce v Ameriko.

S podobami vseh kovinskih denarjev Zedinjenih držav severne Amerike (sprednja in zadnja stran) v pravi velikosti.

Cena 50 kr., po pošti 55 kr.

J. GIONTINI,

(3-1) bukvarna in trgovina s papirjem, Ljubljana.

Izišla je knjiga:

Izpovedanja TAXIL:
18 pol 8°. bivšega
Cena 60 kr., po pošti 65 kr. prostomisleca.
Dobiva se
v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.